

47. møde.

Tirsdag den 17. maj kl. 13.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Vi har den glæde at have Europarådets præsident, hr. Zhernett, som folketingets gæst i dag. Vi vil gerne byde ham velkommen.

(Medlemmerne rejste sig).

Kulturudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Lovforslag nr. L 72) og forslag til lov om ændring af fotografiloven. (Lovforslag nr. L 73). Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at arbejdsmarkedsudvalget ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Optagelse i arbejdsløshedsforsikringen af værnepligtige, afskaffelse af det bidragydende medlemskab og nedsættelse af aldersgrænsen for medlemskab). (Lovforslag nr. L 33).

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af forespørgsel til undervisningsministeren af Halvgaard. [Afstemning].

(Forespørgsel nr. VII. Forhandling 16/5 77).

Forslag om motiveret dagsorden af Halvgaard (se forhandlingen 16/5 77)

forkastedes med 120 stemmer mod 23.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteåret 1978.

(Lovforslag nr. L 157. Fremsat 13/4 77. Første behandling 27/4 77. Betænkning 5/5 77).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Tang Sørensen (FP):

Jeg må på fremskridtspartiets vegne beklage, at der er sket nogle tekniske misforståelser ved udformningen af de 2 ændringsforslag, som fremskridtspartiet er medforslagsstiller til. Vi må derfor trække vores medforslagsstillerskab tilbage og stemme imod disse 2 ændringsforslag. Vi ønsker lovforslaget til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling og vil dér stille 2 nye ændringsforslag.

Aksel Pedersen (V):

Når jeg tager ordet, så er det for at anbefale de af venstre stillede ændringsforslag. Jeg kan forstå, at fremskridtspartiet ikke mere er med på ændringsforslagene, så må det jo blive venstres egne ændringsforslag. De går ud på, at vi ønsker at forlænge virkningen af lovforslag nr. L 157 ud over skatteåret 1977 og bevare det udskrivningsprovenu, vi har nu. Jeg beklager, at de konservative på trods af den valgpropaganda, de kørte og tog stemmer på, nu tilsyneladende ikke ønsker at opfylde de valgløfter, der gik ud på, at folketinget skulle fjerne virkningen af den 16. almindelige vurdering. Nu tør de kun delvis være med og det blot for et år.

Jeg går ud fra, at partierne er klar over, at forslaget, som det nu foreligger, kræver en forhøjelse af kommune- og statsskatteprocenterne i de kommende år, da man med den store grundskatteudskrivning nedsætter statens og kommunernes udskrivningsgrundlag. Amtskommunerne er utilfredse med, at de skal opkræve eksportafgifter, hvilket jo er en følgevirkning af forslaget, som det ligger. I øvrigt har gartnerne nævnt, at de også finder, det kan være rimeligt, at de får del i de 2 promille. Jeg synes, det er noget, vi yderligere skal se på.

For at få en mulighed for at samle et flertal har vi fremsat ændringsforslag, hvorefter amtskatteprovenuet fastholdes, selv om det egentlig er venstres politik at foreslå amtskatterne totalt fjernet. For venstre har det altid stået klart, at man ikke forøger Danmarks konkurrencedygtighed ved at pålægge produktionsforvidende skatter.

Grove (KF):

Det er vel alle bekendt, at dette er en del af det forlig, der blev indgået i februar, og derfor indstiller vi lovforslaget til vedtagelse. Når venstres ordfører nævner ordet valgpropaganda, så må jeg lige erindre hr. Aksel Pedersen om, at vi, inden valget her i februar måned blev udskrevet, var inde i disse forhandlinger, og hvis venstre på det tidspunkt var trukket i arbejdstøjet og var gået med i de forhandlinger, så var det da muligt, vi var nået længere, end vi nåede efter valget. Men der er vel ikke nogen, der er i tvivl om, at med den politiske sammensætning, som dette høje ting har i dag, nåede vi langt i de forhandlinger, som vi førte i februar måned.

Jeg synes, venstre i stedet for at stille sådanne ændringsforslag, der er et slag i luften – for alle ved jo, at de ikke kan blive vedtaget i dag – skulle arbejde sammen med os for at opnå, ikke alene at vi holdt den samme udskrivning i 1978, men også at vi på længere sigt fik grundskylden helt væk. Det har vi nu fået et års respit til, og så kan vi jo håbe, at venstre har lært så meget af valget og dets resultat, at de vil trække i arbejdstøjet og hjælpe de øvrige borgerlige partier med at få det resultat frem i forhandlingerne i løbet af 1978.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal først sige, at kommunisterne går ind for de af retsforbundet stillede ændringsforslag. Det betyder i virkeligheden, at vi får en afstemning to gange om grundskyldpromillen, og det synes jeg ikke kan være nogen skade til. Vi går imod de af venstre stillede ændringsforslag.

Jeg vil gerne sige, når vi i øvrigt skal diskutere den lovgivning, der her er tale om, at vi ser her en helt fantastisk forøring til jordbesidderne i dette land, og det er en forøring, der er af en så kras karakter, at man overhovedet ikke fatter, hvordan socialdemokratiet er gået med til at nedsætte den amtskommunale grundskyldpromille til 13. Nu kan man ikke bagefter komme og sige, at man handlede i god tro og ikke var klar over konsekvenserne osv., for vi har jo i udvalget fået et udmærket talmateriale, der viser, hvordan det forholder sig. Når man i propagandaen for nedsættelse af grundskyldpromillen har sagt, at ellers risikerer man en huslejeforhøjelse for lejerne, og man risikerer også nogle øgede boligudgifter for parcelhusejerne, så glemmer man jo at

sige, hvilke lettelser af personskatterne der følger med. Af det materiale, vi har fået, fremgår det f.eks., at hvis man fastholder grundskyldpromillen på de 20 også for 16. alm. vurdering, så vil det for lejerne betyde en husleje-forhøjelse på 70 kr. Men hvad får lejerne så til gengæld for en husleje-forhøjelse på 70 kr.? Ja, hvis man tager indtægtsgruppen på 40.000 kr., så får den en skattelettelse på 233 kr., og hvis vi tager en almindelig arbejder, der bor til leje, så får han en husleje-forhøjelse på 70 kr., men han får en lettelse i personbeskatningen på 543 kr. Sådanne kunne man nævne tal for de forskellige indtægtsgrupper. Der er praktisk talt ikke nogen lejere her i landet, der ikke vil have en fordel af at fastholde en grundskyldpromille på 20.

Den næste bekymring, man har, er, at det går ud over parcelhusejerne. Men her kan man også konstatere, at det faktisk kun er de parcelhusejere, som har indtægter omkring 40.000 kr. og derunder, som ikke vil have en fordel af det. Det vil jo i det væsentlige sige folkepensionisterne, og man kan lave en ganske speciel ordning for disse folkepensionister, man kan f. eks. sige, at den skat, der kan være tale om her, kan indefrys, således at den ikke får nogen reel betydning for deres indkomstniveau.

Jo mere man kigger på disse eksempler, jo mere bliver man klar over, at enhver lettelse i grundskylden – og det gælder for så vidt også den kommunale grundskyld – er en forøring til jordbesidderne, og det betyder i virkeligheden en øget skattebyrde på personbeskatningen og en skattebyrde, der er af en sådan karakter, at den nok kan karakteriseres som ganske asocial. Der er derfor næppe nogen, der kan fortænke kommunisterne i, at vi vil stemme imod det forslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal advare imod, at man overvurderer betydningen af det forslag, vi behandler for øjeblikket. Det drejer sig om et enkelt år, året 1978, og derfor må virkningerne naturligvis være begrænsede.

I tilslutning til de oplysninger, der fremkom nu fra den kommunistiske ordfører, skal jeg sige, at bortset fra, at ordføreren havde misforstået nogle af de svar, der var kommet på mit spørgsmål i kommunaludvalget om virkningen af at gennemføre en forhøjet grundskat, så er det korrekt, at alle lejere slipper billigere, men der er rigtignok en skønhedsfejl ved den »slip-

[Bernhard Baunsgaard.]

pen billigere«, som burde være omtalt, nemlig at de små indtægter får en lille fordel, de store indtægter får en stor fordel ved højere grundskat. Det bør dog også nævnes her. Når det blev nævnt, at forhøjet grundskat ville være en fordel for parcellhusejere, så er det også korrekt, men skæringspunktet ligger ikke som anført ved de 40.000 kr., det ligger ved ca. 60.000 kr.

Man må holde fast ved, at det drejer sig om 1 år. Derefter kommer vi tilbage til spørgsmålet: hvem er det så, der skal betale det, de andre slipper for? Det spørgsmål kan vi ikke uden videre skyde til side. Det er naturligvis landbrugserhvervet. Jeg er enig med kommunisterne i, at landbrugserhvervet på andre punkter har fået fordele, men vi er nødt til at trække problemet i dets helhed op.

Da det kun drejer sig om 1 år, og da der i forslaget ligger en god begyndelse til en nyordning af vor grundbeskatning, skal jeg på den radikale gruppes vegne anbefale forslaget.

Mølgaard (DR):

Når vi fra retsforbundets side med et ændringsforslag lægger op til en ekstra afstemning om, hvorvidt man er tilhænger af grundskyld eller ej, er det for at få kontrolleret, hvor mange i denne sal der virkelig for alvor vil afvise tanken om det nære samfund, hvor man kommunaliserer beslutningsprocesserne, lægger dem så nær ud til den enkelte borger som muligt i nærdemokratiets hellige navn. Hvem er det, der er tilhænger heraf, og hvem er det, der er modstander af det nære samfund? Der er ét parti, Danmarks liberale parti kaldet, som vi gerne vil se rejse sig og markere sin klare stilling i dette spørgsmål.

Også socialdemokratiets og det radikale venstres stilling i denne sammenhæng er det ganske interessant at få markeret så kraftigt som muligt, sådan at danske vælgere i videst mulig udstrækning ved, om socialdemokratiet og det radikale venstre vil være med til større foræringer til jordbesiddere og øget skattetryk på almindelige lønmodtagere og skatteydere som den anden side af akkurat samme sag.

I anledning af hr. Bernhard Baunsgaards trøstens ord om, at det drejer sig om at holde fast på, at dette forslag kun drejer sig om ét år, vil jeg henstille til hr. Bernhard Baunsgaard virkelig at holde fast ved, at ordningen ikke skal vare i mere end 12 måneder.

Jeg må erklære mig fundamentalt uenig med hr. Bernhard Baunsgaard, når han siger, at dette er en god begyndelse. Det er en rigtig skidt begyndelse, men hvis hr. Bernhard Baunsgaard vil opfatte sine udtalelser i dag som et løfte til sig selv om at holde fast ved, at dette kun drejer sig om en 12 måneders periode, så er der sket en god begyndelse i retning af en ændring af radikal stillingtagen til jordpolitikken, det skal erkendes. Fremtiden må vise, om det er tilfældet.

Tyroll (VS):

Jeg skal først sige om de ændringsforslag, der er stillet i betænkningen, at vi kan stemme for de ændringsforslag, der er fremsat af retsforbundet, og som går ud på at fjerne loftet for udskrivning af amtskommunal grundskyld. Ikke fordi vi er tilfredse med det resultat, der dermed er nået. Vi kunne selvfølgelig godt tænke os at sikre os, at der blev en ensartet beskatning rundt omkring i kommunerne, og helst så høj som muligt, af jorden, men det er næppe opnåeligt i denne sal. Vi kan altså stemme for det ændringsforslag nr. 1, som er fremsat af retsforbundet. Vi er også positivt stemt over for det ændringsforslag, de har stillet til selve lovforslagets titel, og som ligesom indebærer, at her er et skattegrundlag for de amtskommunale aktiviteter. Det vil vi da også gerne være med til at fremme.

Om venstres ændringsforslag – nu er det åbenbart venstres ændringsforslag alene – kan jeg sige, at det kan vi selvfølgelig ikke stemme for. Det er jo endnu værre end det, der foreslås i lovforslaget.

Ved førstebehandlingen prøvede jeg, om det kunne lade sig gøre at få socialdemokratiet til at foretage en tilsvarende vurdering af sin egen aktivitet, som da man vurderede fremskridtspartiets og andres aktivitet ved en tidligere behandling af et lovforslag om nedsættelse af den amtskommunale grundskyld, som fremskridtspartiet havde fremsat. Det blev på det tidspunkt sagt fra indenrigsministerens side, at man ikke helt kunne sammenligne disse to situationer. Det er nok korrekt, for det forslag, der her er tale om, vil jo til jordejerne give lettelser, som er ca. tre gange så stor som dem, hr. Glistrup var fremme med. Når det drejer sig om den kapitalisering, der kan finde sted, så er der også her tale om en ca. tre gange så stor beløbsramme som i det tidligere forslag. I mellemtiden er socialdemokratiet gået 12 mandater

[Tyroll.]

frem, og retsforbundet er altså også kommet med her i tinget. Alt i alt er der sådan set et flertal for at afvise et sådant indgreb over for den amtskommunale udskrivning af grundskyld, som der er tale om her, hvis socialdemokratiet vil benytte sig af dette flertal. Tidligere har vi hørt fra den daværende socialdemokratiske ordfører, hr. Karl Nielsen, at fremskridtspartiet var ærkekonservativt, og at det fremfor at kalde sig et arbejderparti snarere burde kalde sig et godsejerparti. Jeg hørte ikke nogen kommentar fra indenrigsministeren ved første behandling om, at man tilsvarende måtte karakterisere socialdemokratiets aktivitet her på en sådan måde.

Ved behandlingen af fremskridtspartiets forslag sagde økonomiministeren, at til sidst måtte man altså opleve, når afstemningen skulle finde sted, at der var en deling i denne sal, hvor man i midten havde fanebæreren, fremskridtspartiet, og sjoskende bagefter venstre og konservative, centrum-demokraterne med en lille fane og så til sidst kristeligt folkeparti nødtvungent slæbt efter. Hvad er det så, vi ser denne gang? Ja, med økonomiministerens egne ord kunne man sige, at i spidsen har man fanebærerne, socialdemokratiet og fremskridtspartiet arm i arm, og sjoskende bagefter venstre, konservative, centrum-demokrater, kristelige og radikale. Det er altså det, vi vil se her i dag. Det kunne selvfølgelig være en anledning til, at man opfordrede socialdemokratiet til at gå ud og fortælle, hvad det rent faktisk er, der ligger i dette forslag, hvilken omfordeling der er tale om i dette forslag, og så lægge op til en navneforandring for socialdemokratiets vedkommende i lighed med den navneforandring, som man tidligere fra socialdemokratiet har foreslået at fremskridtspartiet skulle foretage.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, som har tilsluttet sig lovforslaget, og sige, at vi venter med spænding på, hvad der kan barsles med fra fremskridtspartiets side i henseende til ændringsforslag mellem anden og tredje behandling. Vi er jo ikke så forvænt med, at der virkelig kommer epokegørende nyt, men vi afventer det alligevel med en vis spænding.

Må jeg sige til hr. Aksel Pedersen, der konstaterede, at en vedtagelse af dette lovforslag ville betyde, at de amtskommunale indkomstskatter ville stige: ja, det er helt klart, men

hvis man gennemfører venstres forslag, så ville de amtskommunale indkomstskatter stige endnu mere. Det var bare en konstatering.

Må jeg sige til hr. Mølgaard, at hvis socialdemokratiet ville følge en sådan linje, som retsforbundet åbenbart anlægger – alt eller intet – så ville ingenting kunne ske i dette folketing. En skønne dag går det vel op for retsforbundet, at ind mellem skal man også kompromisere sig frem og finde ud af, hvor samarbejdsmuligheden er.

Til hr. Tyroll vil jeg gerne sige: Jeg tror ikke på, at det samarbejde, hr. Tyroll taler om, med et flertal i denne sag, også kunne bære i andre og meget vigtige sager.

(Kort bemærkning).

Mølgaard (DR):

Den lille korte bemærkning til indenrigsministeren, at jeg er fuldstændig enig med indenrigsministeren, så længe indenrigsministeren staver kompromis med s, men ikke, når det staves med t. Det drejer sig også om ikke at kompromittere sig hen ad vejen.

Maisted (FP):

Jeg skal gerne løfte sløret for indenrigsministeren ved at røbe, hvad det er, fremskridtspartiet vil. Vi vil fastholde de 13 promille fremover, sådan at det ikke kan misforstås.

Det er jo lidt mærkeligt at se, at socialdemokratiet altså finder dette nødvendigt i 1978, men vi får intet at vide om deres økonomiske politik fremover.

Jeg vil godt lige citere, hvad den nuværende økonomiminister sagde den 19. juni 1975, da vi havde et lignende lovforslag – det var ganske vist fremskridtspartiet, der havde fremsat det – til debat (Folketingets Forhandlinger 1974–75, 2. samling, sp. 7140):

»Økonomisk er det, man gør, altså ikke svarligt. Det gavner nogle, det skader andre, og det skader os alle, fordi det gør det vanskeligere at få gennemført en ansvarlig økonomisk politik her i landet.«

Nu er økonomiministeren altså i den situation, at han nedsætter amtsgrundskyldpromillen til 13. Jeg vil meget gerne have at vide: hvad er det for en ansvarlig økonomisk politik, økonomiministeren nu står for?

Tyroll (VS):

Jeg må lige sige til indenrigsministeren, at hvis de andre vigtige sager, der var tale om,

[Tyroll.]

drejer sig om det indkomstopolitiske indgreb over for arbejderklassen, hvis det drejer sig om, at man ikke rigtig vil tage de håndfaste midler i anvendelse over for ejerlejlighedsspekulationen, og andre lignende eksempler, som kunne fremhæves, ja, så er det klart, så kan flertallet ikke rigtig holde. Men der var jo engang nogle socialdemokrater, som ligesom ville give indtryk af, at det drejede sig om at fremme nogle andre, væsentligere punkter i det socialdemokratiske program. Men de er selvfølgelig gået fløjten efterhånden i de aktiviteter, man har forsøgt at udfolde i et samarbejde med højre side af salen. Det må vi og arbejdspladserne simpelt hen erkende som en realitet, og så handle derefter.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Der er den forskel på hr. Tyroll og socialdemokratiet, at vi bevæger os ikke i teoriens blå luft, men prøver på at få samarbejde og resultater her i salen.

Må jeg endelig sige til hr. Mølgaard fra retsforbundet, at vi kan jo altid diskutere, hvem der bliver kompromitteret mest – de, der bare svæver eller hæver fanen højt og ingenting når, eller de, der når et samarbejde i folkestyrets ånd. Jeg tror nok, det er de sidstnævnte, der i sidste instans vinder mest, også over for befolkningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 121 stemmer mod 21.

Ændringsforslag nr. 3 angående titlen betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 139 stemmer mod 10.

Ændringsforslag nr. 4 angående titlen betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten. (Forhøjelse af grænsen for bidrag til § 8 A-foreninger og -institutioner) [af Arne Bjerregaard m. fl.]

(Lovforslag nr. L 149. Fremsat 29/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Efter forslaget skal overgrænsen for gaver til et antal almenevelgørende og almennyttige formål, som kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og som nu ligger ved 1.000 kr., forhøjes til 3.000 kr. Det vil altså sige, som det fremgår af forslaget, at man ønsker at ændre ligningslovens § 8 A.

Forslagsstillerne er opmærksomme på, at med de angivne tidsfrister i forslaget kan kristeligt folkeparti herved komme i en konflikt med det augustforlig, som man selv har været med til at indgå, men man har også erklæret sig enig i under udvalgsbehandlingen og måske senere at se lidt på de pågældende tidsfrister, så man undgår denne konflikt, og det er i sig selv positivt.

Men jeg vil bare sige som regeringens opfattelse, at tiden ikke er inde til at forøge fradragsmulighederne for de eksisterende fradrag, ej heller til at etablere nye fradrag. Tværtimod er tiden inde til at sanere de eksisterende fradrag, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Møller Andersen (S):

Kristeligt folkeparti har naturligvis fremsat sit forslag, for at det kan komme de foreninger og organisationer, der nyder godt af fradragbestemmelsen, til gode. Også socialdemokratiet er af den opfattelse, at foreningerne og organisationerne her i landet udfører et stort og værdifuldt stykke arbejde, et stykke arbejde, der fortjener støtte, men ikke på den måde, som kristeligt folkeparti her foreslår, hvor partiet øn-